

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
4 august st. v.
16 august st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 31.

ANUL XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Nemulțumitorului i se ia darul.

— Poveste. —

Spun bătrânii că odată, nu știu unde, 'n care loc,
Se allă un biet om, — harnic, inse fără de noroc. —
Mistuit d'un dor : s'ajungă cât mai iute om cu stare,
O ducea tot într'o muncă, cât e diulica mare ; —
Dar degéba, ori și câtă ostenelă își dedia :
Sărăcia din colibă-i s'o gonescă nu putea.

»Ce fel? — într'o séră-și dișe. — »Tot așa s'o duc
mereu ?

»N'o să se 'mplinescă ore până-i lume visul meu ?

»Câți cunosc ascunși de-odată cu avere din nimic !

»Numai eu, s'erman de mine, să remân în veci calic? ..

»Nu vreau!.. Am să plec în lume și să caut prin
tot locul,

»Pân' voi da și eu de bine, pân' ce mi-oi găsi no-
rocul!«

Și dișcând, în diori de diuă, cu o traistă pe spinare,
C'un toiag în mână, — haide! — a plecat în lumea
mare.

Câte diile-a mers într'una, cum, pe unde-a colindat,
Și în drumul seu cu câte neajunsuri s'a luptat :
Nu pot să ve spun anume. — Șciu numai că într'o di,
Dup'o cale grea și lungă, fără veste se tređi,
Că se află 'ntr'o pădure mare și atât de desă,
De se rătăci, — dintr'ênsa nu eră chip să mai i. ă.
Și cum tot căută s'ermanul v'o cărare de eșit
Din sêlbatica desime, ce părea făr de sfêșit :
De odată-un vuet ștraniu ca de vênțuri mugitóre,
Ca de ape dela munte jos în vale cădêtóre
I-i ajunse la ureche...

»Ce să fie?« — se intrébă ;

Și 'nspre sgomotul acela indreptându-și pașii 'ngrabă,
Înainte sa el vede șiruri lungi de negri munți,
Ce-atingeau albaștra boltă cu-ale lor mărețe frunți.
Iar din sinul lor de pétră mii și sute de isvóra
Se zăriau cum ies în clocot și spre vale se cobóra :
Unele curgênd în formă de péraie limpedi, blânde,
Altele sbucnind în valuri sgomotóse, spumegânde,
Și formând adânci largi riuri, ce — pe unde șerpuiau —
Firea tótă de viêtă și de farmec o umpleau ;
Altele iar pe sfêșite, și de sus abiá lăsând
Câte-o picătură 'n vale să se scurgă când și când.

Bietul om, ajuns aicea, se uită 'mpregiur cu témă,
De priveliște din față-i neputênd să-și dee sémă.

»Unde sânt ? în ce loc ? Dómne!.. Drumul cine-o
să mi-l spue,
»Ca să ies din codrul ăsta?.. Chip de om p'aicea
nu e!..

»Am să mor aici cu diile!.. « Astfel se gândia în sine,
Și de gróza ce-l prinsese îi treceu fiori prin vine.
Dar cum sta așa pe gânduri, plin de frică și mirare,
Din deșisul fără margini de odată îi apare
Un bătrân cu barba albă și pe trup c'un lung ves-
mânt,

(După chip și 'mbrăcăminte se părea un pusnic sfânt.)

Călătorul, cum îl vede, inima-i se ușurază,

Și spre el pășind îngrabă : »Bună diua!« îi urază.

Dar bătrânul cu blândețe : »Bine ai venit!« îi dișe ;

»Om din lumea trecêtóre, ce vânt te-a adus p'aice ?

»Spune-mi, care ți-e dorința?.. «

— Uite-am rătăcit din drum

»Prin desime, și-unde m'aflu, nu pot să pricep nici-
cum!«

— »Află dar și ține minte, c'acest codru uriaș

»E dela urzirea lunei al norocului locaș.« —

— »Cum ? Ce-ai diș ? (drumețu 'ntrébă) Póte vrei
să-ți riđi de mine.

»Ce 'nsemnéză aste vorbe?.. Fă-me să 'nțeleg mai
bine... «

Iar bătrânul îi răspunde : »Uită-te 'mpregiurul teu !

»veđi mulțimea de isvóra, ce din stânci sbucnesc
mereu,

»Coborindu-se spre vale?.. Dintre ómeni fiecare

»Drept ursită uela Domnul un isvor în ăști munți are.

»Și precum isvorul curge : turbure, ori mai curat, —

»Mai incet, cu țirăita, séu mai viu și mai bogat :

»Pe pământ așa-i norocul omului, și — ori ce-ar face

»Nu e dat ca să și-l schimbe, nimeni, precum îi
place.«

Și 'ncepú și 'n parte a-i spune, că cutare viu isvor

E norocul, bur-ă-óră, al cutărui domnitor ;

Iar cutare-al nu știu cărui om ce 'nótă în avere...

Și așa despre mai multe, ce erau 'napropiere.

— »Minunat!« drumețul dișe, când bătrânul a sfêșit.

Va să dișă, tocmai bine pe aici am nimerit.

În acéstă 'nfundătură, ca ori-care muritor,

Trebuie de bună să am și eu vr'un isvor

Cu menire să arate, ce fel mi-e destinul 'n lume ;

Unde-i ? Care-i dintre-atâtea?.. Mult aș vré să-l ved
anume!

Căci din casa-mi urgisită și pustie, ard-o focul,

Inadins prin țeri plecat-am : dór voi da ochi cu no-
rocul,

Dór m'oi pricopsi odată!..

Dar bătrânul zise : »Bine !
 »Decă vrei să-ți vezi norocul n'ai decât să vii cu mine.«
 Și pe-o cărărușe 'ngustă coborindu-se mereu,
 Lâng'un mic isvor s'oprește :
 — »Asta ? . . . « (căletoaru 'ntrebă suspinând cu intris-tare)
 »Dar de loc nu curge, uit' te-l ! . . . «
 — »Stăi puțin, mai ai răbdare.«

Spuse și plecă bătrânul dispărând printre stejari.
 Iară omul stă, se uită la isvor, făcând ochi mari.
 Și prin minte gânduri negre o mulțime îi trecură,
 Pân' s'audă »pic« ! din petru isvorind o picătură.
 Și așteptă, — așteptă, — așteptă ! . . . până când să
 vedă iară
 Mai picând un strop alene.

»Asta mi-e norocul dară ? «
 Și gândește cu mâhnire. »Ei, acum am înțeles
 »Pentru ce, muncind, în lume cu nimic nu m'am ales.
 »Pasă-mi-te, ori ce-ai face, măcar de-i sări și 'n foc,
 »De te-ai face luntre-punte: e 'ndeșert când n'ai
 noroc ! «
 Și de-o stâncă rădăimându-și trupul slab și abătut,
 El își blăstămă viața, ciasu 'n care s'a născut.

Dar de-odată : »A ! răbdare ! « zice 'n sine. »Ce vorbii ?
 »Pote că isvorul asta e 'nfundat cumva . . . mai știi ? . . .
 »Și de-aceea nu țighește . . . Ce-ar fi când l'aș des-
 fundă ? . . .
 »Negreșit atunci cu dânsul și norocu-mi s'ar schimbă.«

Și-apucând un băț în mână, ascuțit și noduros,
 Hai, cu el începe stâncă să-o sgândăre din gros . . .
 Când de-odată ce se întâmplă ? — Vântul bețului se
 rupe
 Și rămâne 'nfipt. Isvorul — pace ! — 'n loc să se
 destupe,
 S'a 'nfundat mai tare încă, și de loc nu mai curgea.

Bietul om, vădând acosta, ca incremenit stetea.
 »Aoleo ! « (în sine-și zise) »Vai de mine ! ce-am lucrat !
 »Vrând să-mi dreg norocul, iată, că mai reu mi l'am
 stricat ! «

Și cum se gândia la tôte : la plecarea lui de-acasă,
 Unde, bine-reu, dar totuș măcar pâne-avea pe măsă,
 Și la fômea ce acuma ne'ndurat mi-l sfâșia,
 (Căci i se golise traista ; hrană d'unde să-și mai ia ?)
 De odată-un glas puternic auți de sus că-i zice :
 »Omule fără de minte ! Ce făcuși ? . . . Viind aice,
 »Ai cercat să schimbi tu ceea ce ursita a 'ntocmit ?
 »Cu norocul ce-ți dedusem nu erai indestulit ?
 »Altă sôrtă mai pe poftă, contra firii, tu ai vrut ? . . .
 »Rabdă-acum ! . . . Prin lăcomie, și ce-aveai, ați ai
 pierdut ! «

Iar acel ce aste vorbe le-a rostit cu graiul seu,
 Fost-a, după cum se spune, ênsuși bunul Dumneșeu.

Ce-o mai fi pățit pe urmă bietul om, eu n'avui parte
 Ca să aflu. — Cine știe, să o spue mai departe.

P. Dulfu.

Un om de valôre nu-și păstrează acosta valôre
 decât stăruind, fără ca să slăbescă cândva, în dispreț
 ũu seu pentru opinia publică.

*

Stomacul mândăciosului n'are nici o memorie.

Memoriile unui spândurat.

— Nuvelă —

(Incheiare.)

Îdeea sinuciderei sêmână mult cu o sêmână de
 răzor, puse la rădęcina unui copăcel, care creșce
 cu cât plôia și rașele sôrelui o desmêrdă mai
 des ; și care în cele din urmă se sue pe dânsul,
 acoperindu-l mai peste tot cu frunșele și vlăsta-
 rele ei. Tot astfel e și cu sinuciderea: se desvoltă
 cu cât suferinșele sânt mai mari și mai dese, iar în
 cele din urmă ajunge la un punct în care omul des-
 nădăjduit, caută să-și facă un drum de scăpare din
 ea și sfêrșesce prin a o pune în aplicare.

»Astfel fu și cu mine: mai întei avui grôză !
 dar încet, încet, începui a me familiarisă cu dânsa și
 la urmă me decisei să es pe acosta ușe ce mi se des-
 chidea și care eră ultima scăpare.

Môrtea e o barieră prin care treci fără să te
 certe ceva.

Hotărit în ideea ce mi-o formasem, me gândii
 la felul morșii și decisei să me spândur : eră o môrte
 mai sigură și fără suferinșe.

Intr'o și luai o fringhie și pornii cu dânsa la
 pădurea din marginea orașului.

Acolo după puțină căutare aflai un arbore cu
 cracă plecată în jos și care se potrivea de minune cu
 planul meu.

Trăsei un buștean aprôpe de dânsa, me suii pe
 el, legai fringhia bine de acea cracă încercând decă
 nu cumva se desprinde nodul și fără hesitare îmi pe-
 trecui lașul impregiurului gâtului. Se ve spun drept :
 în acel moment așă de grozav, nu aveam nici frică
 nici remușcare de aceea ce făceam. Vedeam bine că
 numai câteva minute mai aveam de viețuit, că eră
 să me despart pentru totd'auna de lume și cu tôte
 acestea nici un muschiu al obrazului meu nu tresărea
 și nu-mi părea cătuș de puțin reu de fapta ce eră
 s'o sevêrșesc. Vedeam dincolo de acosta vieță mise-
 rabilă o vieță cu totul liniștită și scăparea de tôte.
 Pentru ce mi-ar fi părut reu ? pentru ce ași fi stat
 la indoieleă când numai aveam nimic de regretat, și
 nici-o ilusie de viitor pe care-l vedeam turbure ca o
 mocirlă.

Stătui astfel cu fringhia impregiurului gâtului,
 aprôpe 10 minute.

În cele din urmă me decisei pentru sfêrșitul
 dramei și dedei cu piciorul la buștean.

În acel moment un țipêt îmi isbi urechea ; atata
 fu tot căci fringhia me strîngea grozav și totul în-
 trase în întuneric ! Urechile îmi vijiau și me înabu-
 șam. Limba-mi eșise afară din gură, ochii mi se im-
 paejenară și începui să dau din picioare. Tot trecutul
 mi se presentă în imaginație. Vrusei s'aduc mânil
 la gât dar forșele-mi lipsiau ; mi se paralisase cu de-
 sevêrșire.

Pe când me sbăteam între vieță și môrte de-
 odată fringhia se rupe și eu căđui jos, simșind că se
 plêcă cineva pe mine și-mi desface lașul din pregiurul
 gâtului ; atunci un val de aer îmi inundă plămânul
 și . . . leșinai.

Când m'am deșteptat eram într'o cameră luc-
 sôsă, iar la căpêțeuil meu o damă me privia cu in-
 grigire și lângă dânsa doi doctori se uitau țintă în
 ochii mei.

Acı Nicu se oprı și-și șterse sudôrea de pe
 frunte. Noi ne uitam fôrte curioși la dânsul ; după
 ce bêu un pahar cu vin, reluă :

Dama se apropie mai mult de mine, îmi luă
 mâna într'ale sale și me întrebă decă me simșiam mai

bine; eu îi arătai gâtul, făcându-i semn că nu puteam să vorbesc dar că suferiam grozav.

Dênsa me mângăie pe frunte într'un mod c'am familiar.

Se întorse cătră doctori și le dișe:

— Domnilor voesc cu ori-ce preț ca tinêrul acesta să scape; îmi promiteți că veți face acesta.

— Dômnă — respunse unul din doctori, — ne vom face datoria cât se va puté mai conșcințios; dar decă reul va fi inaintat într'un grad mai mare, atunci tôte silințele vor fi zadarnice căci arta își va declină competența; dar nu desperați, pôte vom reuși, aceea ce am dorî-o și noi.

După aceste din urmă cuvinte, doctorii se apropiară de mine, îmi studiară gâtul, făcură amêndoi un fel de consult, prescrișe o rețetă și se duseră.

Dama, după ce i insoți până la pôrtă, se întorse îndêrêt în camera unde eram eu bolnav. Trase un scaun lângă pat, se aședă pe dênșul și începă să me privescă. Privirea acelei femei îmi turbură sângele și fără voia mea lăsăm ochii în jos. Vedeam în tôte persôna ei un interes viu pentru mine, dar ceea ce me miră eră, că n'o mai vădusem până atunci și că-mi eră o figură cu totul necunoscută.

Trecură patru zile, în care timp dênșă nu se deslipise dela căpêtiul meu. Doue-trei ore pe nôpte decă dormia, acesta o făcea pe fotoliul de lângă mine și la cea mai mică mișcare ce făceam, ea se scula iute întrebându-me ce-mi trebuie.

Tôte acestea me uimise într'atâta, că me credeam jucăria vre-unui vis ciudat și că tôte acelea vor dispăre pe dată ce me voi deșteptă.

Eră de diminéța. Dama mea necunoscută intră la mine îmbrăcată într'un capot de muselină, alb.

— Bună diminéța, scumpul meu bolnav; ați te simț mai bine?

— Mulțumită dvôstre dnă, da; căci altfel de sigur că n'aș mai fi scăpat.

— Ei bine, cum se face așa de tinêr să te sinucidi?

— Vai dnă! am avut de încercat dureri prea aspre și acesta a fost cauza că într'un moment de delir să uit totul și să fac pasul acesta.

— Și când me gândesc că decă întemplantarea n'ar fi făcut că să me aflu în acel moment aprôpe de locul acela fatal!

— Cum? dvôstre erați acolo?

— Da, din fericire, pentru a te scăpă. Me dușesem să me preambul prin pădure când d'odată dădui cu ochii de un om cu lațul impregiurul gâtului. dau un țipet de grôză, ômenii mei alérgă lângă mine, atunci eu le arătai arborele de care se spândurase nenorocitul, ei alerg iute, tae cu un cuțit fringhia, te lasă jos, îți scôte lațul din pregiurul gâtului și din ordinul meu te-au adus aci.

— Ve mulțumesc dnă din inimă pentru fapta care ați făcut-o, dar să me credeți că aș fi fost mai fericit decă aș fi trecut în lumea visurilor; pentru mine nu mai există nimic; totul s'a distrus. Sânt totmai ca un marinar în mijlocul oceanului pe o bucată de scândură, a doua zi după naufragiu.

— Trebuie să fi suferit mult?

— Decă am suferit! O da! mult! și încă prea mult!! Șcii dta ce vra să dîcă să nu mânânci câte doue-trei zile? Să fii în miseria cea mai mare? Să te ție într'o casă mai mult de milă și să n'ai pe nimeni în lume. Nu, nu cred să le cunoșci tôte acestea; căci dta care ești crescută în mijlocul bogăției n'ai avut nici-odată ocașia de a vedea asemenea lucruri care fac să se strîngă inima.

Tot cea ce spuneam acestei femei, citiam în ochii ei; că o impresionă mult și de multe ori chiar

și lacrimi am observat că i se scurgea de-alungul obrazului. Ei bine, ce credeți? femeia acesta mi-o spus în cele din urmă că me iubesc și ar voi să me ia de bărbat. Eu întei am creșut că vré să-și rișă de mine, dar în cele din urmă văđui că m'am înșelat, căci după doue luni dela însânetoșirea mea deveni soțul ei.

Eră o minune acesta; eu, care nu mai speram în nimic, după ce me spândur, me trezesc într'o casă lucșosă și o femeie bogată și frumôșă me face soțul ei așa tomnesam. Dar care să fi fost cauza, de-a făcut-o să me ia pe mine și nu pe unul aprôpe de un rang cu dênșă?

Acesta eră misterul pe care nu l'am putut cunoșce.

Dar ce-mi pasă. Nu eram fericit? Nu aveam iar tot ceea ce-mi trebuia?

Puțin îmi pásă mie de unde deviniau tôte acestea, șciu numai că în timp de doi ani am fost cel mai fericit muritor.

Intr'o zi inse, venind mai de vreme ca de obicei, văđui pe soția mea tristă, ceea ce nu mi se întemplantase nici-odată de când o luasem.

O întreb ce are; dênșă nu-mi respunde nimic; am tăcut și eu.

Din acea zi veselă fugi din casa nôstră lăsând loc tristeței.

Soția mea nu mai eră aceea din trecut; se schimbă cu totul. Inzădar me încercai să aflu cauza, căci nu-mi fuse cu puțință.

Me gândiam cum aș puté să-i surprind secretul și gășii în cele din urmă planul, de me prefăc că peș și în urmă să o spionez; numai astfel gășiam adevêrul, căci după inderența ce-mi arată, vedeam bine că se săturase de mine și că pôte reglă pasul ce-l făcuse.

A doua zi îmi pregății gémantul pentru la soția mea. Căscă. Când me văđui se înteră spre terôștră. Eu me prefăcui că nu bag de seamă și i spusă că aveam s'o părăsesc pentru câteva zile căci mă chêmă un amic intim ce eră aprôpe în agonia morții. Surprinsei o mișcare de bucurie; eu inse trecui și pe acesta cu vederea.

Îmi luai adio dela dênșă, o sărutai cam rece pe frunte și pornii, inse la barieră dedui drumul trășurii. gémantanul îl lășai în păstrare la un negustor, iar eu me întorsei pe jos acasă.

Inserase.

Stam ascuns după o pôrtă vecină, de unde vedeam drept în curtea casei mele.

Spionagiul acesta îl făceam pentru că o voce launtrică îmi spunea că soția mea disgustându-se de mine, își luase un amant.

N'aveam temei seriôse pentru a crede acesta mai ales că șcieam cât de mult me iubise, dar ce eră să fac? un curent me tiră, îmi comandă și eu nu me puteam împotrivi.

Eră aprôpe un cîas de când stam pitulat după pôrtă aceea, când văđui că trece cineva repede pe lângă mine, se uită în tôte părțile, se opreșce la pôrtă casei mele și bate de trei ori; peste puțin pôrtă se deschise și la lumina felinarului văđui pe soția mea că-i întinde mâna; vorbiră ceva și în urmă intrară în lăuntru.

Tot sângele mi se oprî în vine și întelesei în cele din urmă după ce me desmeticii, schimbarea soției mele! Voiam să me reped după dênșii, să-i opreșce și pe miserabilul care-mi calcă onôrea în picioré să-l pedepsesc după cum merită, dar me oprî; gășisem un plan mai bun la resbunarea mea. Me îndreptai bi-nișor spre pôrtă. Eră tot deschisă. Intrai și me strecurai fără să fac șgomot la apartamêntul soției mele,

Pusei urechea la brósca uşei, dar nu trăsese îndărăt cu mâinile încleştate în pînă: auşisem doue sărutări. Mai mult impleticindu-mă me urcai în camera mea. Scosei toţi banii şi lucrurile de valoare ce le aveam dela acea femeie. le pusei pe măsă şi începui să plâng ca un copil: Me vedeam aşă de nenorocit! eram isbit în tot ce aveam mai scump; căci iubiam pe acea femeie, o iubiam ca un nebun.

E adevărat! lumea acésta nu este decât un cuib de corupţie; nimeni nu pôte trece printr'ensă fără a nu se cangrenisă de veninul ei.

Pentru ce ôre acésta femeie, care dicea că me iubeşte, m'a oprit de a nu-mi scurtă firul vieţii miserabil ce duc?

Pentru ce m'a făcut soţul ei? Ca să me înşele în urmă cu un altul? dacă crede că nu sînt demn de dînsa, nu trebuia să m'aridice până la ea.

Eu nu i-am cerut acésta; ea a voit-o; şi acum decă me înşelă într'un mod aşă de infam, e de doue ori mai culpabilă. Ei bine, dînte pentru dînte! Imi voi resbună grozav de insulta de mi s'o adus; atât mai reu pentru dînsa care a adus lucrurile aci.

Dar decă nu me înşelă? decă străinul acela îi va fi pôte vr'o rudă venită cine ştie de unde? . . . Me voi convinge.

Scoborii scara şi în vârful degetelor ajunsei la iatacul femeii mele; erau tot acolo; pusei urechea iar la brósca uşei şi după câteva momente me retrăse. Aflasem aceea ce doriām. Şcieam acum cu siguranţă, că acolo era amantul soţiei mele. Incuiai uşa coridorului, uşa dela entré şi cea dela scară, iar cheile le aruncaii în grădină; după acésta operaţie me duşei în pivniţă unde aşedai nişte surcele sub o grămadă de scânduri, aprinsei un chibrit, cu mâna tremurândă şi-l aruncaii în mijlocul lor. Aşteptai până ce se aprinse bine şi eşti în grădină.

Peste o jumătate de oră focul cuprinse totă casa.

În mijlocul flacărilor, zării pe soţia mea numai în cămaşe, strigând ajutor.

Eu o priviam rânjind!

Dînsa vădend că nu mai eră nici o scăpare, deschise ferestra şi se aruncă în spaţiu; când cădū jos îşi sfărîmă capul de pietrele din curte. După câteva momente vèqui şi pe amant că se repede la ferestră ca să se arunce şi el, inse când vèdū grozava sôrte ce avusese soţia mea, voi să se retragă, dar o grindă se desprinsese de sus şi cădū peste dînsul, îngropându-l în flacări.

Insedar alergară vecinii şi pompierii, căci casa eră aprôpe ruinată de flacările mistuitoare.

Mai târziu, după ce s'a depărtat toţi, am eşit şi eu din grădină şi am fugit tot înainte până ce am cădut jos fără cunoşcinţă.

Aci Nicu se oprî abia trăgându-şi respiraţia.

— A dar ce grozavă dramă! — exclamarăm câţiva. Şi e mult de-atunci, Nicule?

— Patru ani!

— Dar părinţii, rudele ei n'au aflat nimeni misterul?

— Se 'nţelege că nu, de ôre-ce l'am cunoscut numai eu.

Mai stăturăm puţin şi pentru că nu mai plouă ne pregătirăm să eşim.

Ne luarăm séra bună şi eu pornii cu Măldarescu spre casă.

— Ei, cum ţi s'a părut naraţia lui Pesimescu, — me întrebă dînsul.

— Cam esagerată puţin. Sînt părţi care nu prea par a fi naturale.

— Şi tu cređi că e adevărat aceea ce spune el?

— Dar . . .

— Nu e decât un vis al lui pe care-l destăinu- eşce cam tot astfel la toţi; eu îl cunosc mai bine decât alţii; am fost mai mult împreună cu dînsul şi fi şciu pe de rost totă vieţa. Că a voit să se spân- dure din cauza miseriei, e adevărat; asemenea e ade- vărat că l'a scăpat o femeie, care în urmă i-a devenit amantă. El pentru că nu mai iubise pân' atunci, se amorează nebun de ea, inse acésta după câtăva vreme îşi procură un alt amant. Pesimescu de dispe- rare innebuni şi în nebulia lui i se pare că a comis grozava crimă ce auđişi. Acum s'a vindecat puţin, dar visiunea nu i-a perit încă din imaginaţie.

Pentru că ajunssem în dreptul casei mele, Măldarescu îmi strînse mâna şi se depărtă.

După trei zile citii într'un diar, că s'a găsit în pădurea dela băneşa un om spânzurat. După hărţile găsite asupra sa, se constată că se numeşte Nicu Pesimescu.

Sărmanul! tot prin strangulare trebuia să móră. Aşă i-a fost destinul! Nimeni nu se pôte da în lături dinaintea sa.

Gr. Mărunţeanu.

Odă la sôre.

Înţeleg păgânii care
Se inchin la tine, sôre
Şi se cade mândre flori
Ca să te slăvescă 'n Țori;
Căntece şi ciripire
Să-ţi trimetă 'ntr'ega fire,
Pasăre şi muncitor
Să te strige 'n cântul lor!

Ucigaşul în prinsôre
Îţi slăveşte raza, sôre;
Blandă, lui nu te-ascunđi,
Numai tu la el pètrunđi.
Tremură dar nu s'abate
Îngrozită de păcate
Ce zăreşte-aicea jos
Raza-ţi.

Cât eşti de milos!

Ai puté în disperare
Să restorni pămînt şi mare,
Să te-afunđi în infinit
D'aste rele îngrozit.

Dar şi rază şi căldură
Ne arunci tu fără de ură
D'o potrivă tuturor
Tu le-eşti mîngăetor.

Smara.

Proverbe.

Stăpânii ne sînt patimele şi nevoile nôtse.

(Francez.)

Cea mai bună moştenire pentru fii sînt virtu- ţile şi un meşteşug.

(Muntenegrean.)

Interesul public adese serveşte de perdea celui privat.

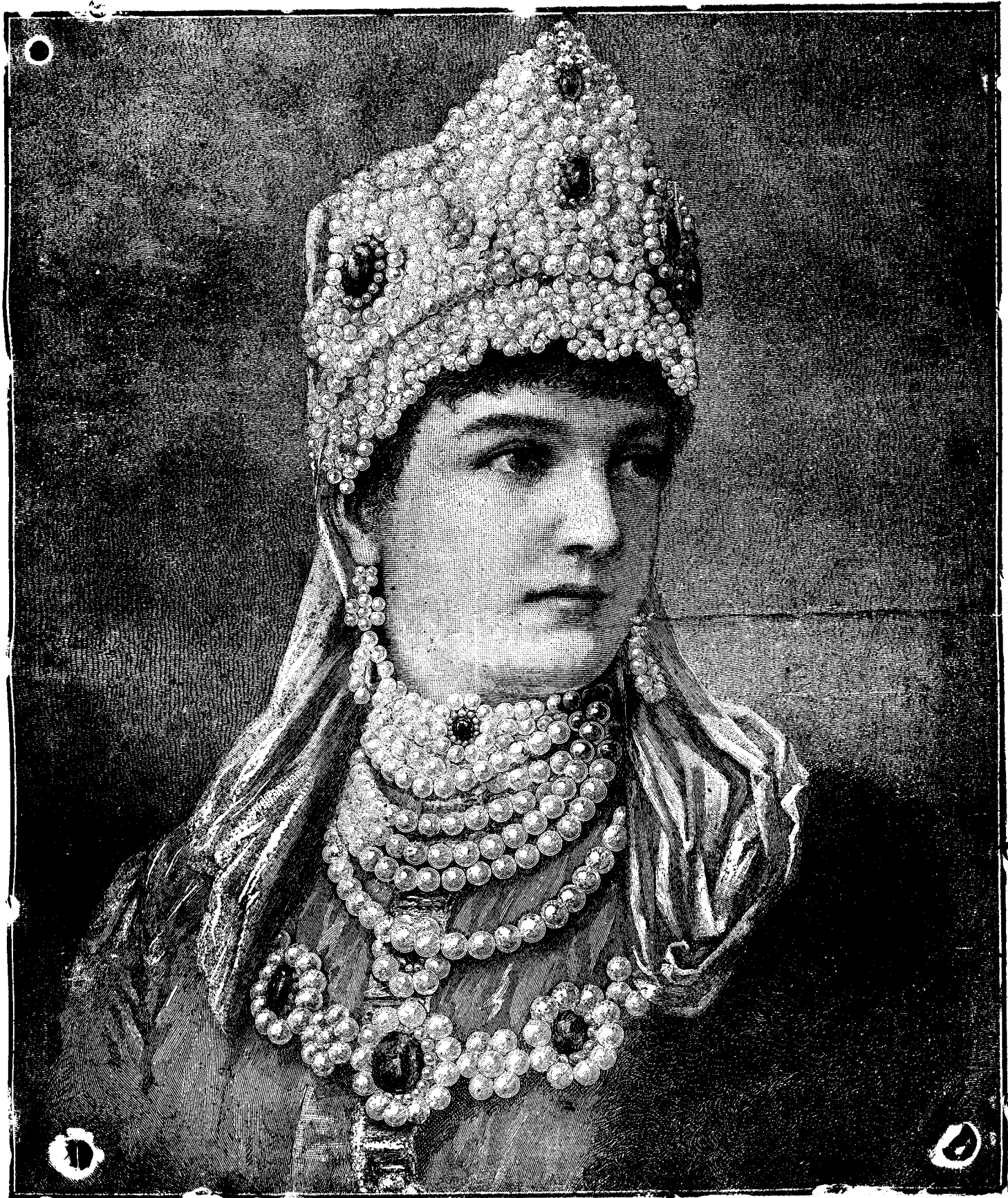
(German.)

Când judeci pe altul, tot'dauna faci o apărare pentru tine.

(Indian.)

Când te certî mult fără să ajungi la vre un ca- păt, e ca şi când ascuţi mereu; un cuţit fără ca să tai nimic.

(German.)

O B O E R É S Ā R U S Ā .

Brósca — femeia.

— Poveste. —

Intr'un sătuț trăia odată, de mult, un lucrător de pământ; acesta avea trei feciori minunat de frumoși, din care pricină și era omul tare fălos. Feciorii s'ar fi insurat bucueroși, că erau de vârstă aceea, dar tatăl lor cel fălos nu-i lăsa, căci el nu vedea nici o fată destul de potrivită pentru feciorii lui; vorba ceea: cióra că-i cióra și pui mai frumoși decât a ei nu vede. Așa trecură câțiva ani, feciorii erau măhniți pentru indarâvnicia tatălui lor, dar cea hătar n'avea de supărarea lor. Fiind lucrul așa, s'au sfătuit frații împreună ce să facă și cum? și apoi s'au dus la tatăl lor toți trei și au ținut: Dăcă nu ne lași să ne insurăm, plecăm toți trei în lume, și atâta ne mai vești, cât ne vești ați! După ce vedu bătându-se hotărârea feciorilor lui, stătu o lecă pe gânduri, apoi duse: »Dăcă chiar v'ați pus carul în pietrii să ve insurați — fie! nu-mi pasă! Eu voi da la fiecare câte un ou, vom eși toți afară la largul colo în livada din capetul satului, unde vor fi adunate și fetele toate din sat și voi fiți arunca cu ouele între fete; care pe care fată o va nimeri, aceea-i va fi muiere. Feciorii s'au invoit și tatăl lor a dus toate fetele satului afară în livadă. După aceea a dat fiecărui fecior câte un ou în mână și a ținut să-l arunce între fete.

Mai întâi a aruncat feciorul cel mai mare, și a nimerit o fată frumoasă. Al lui a și fost din minutul acela muiere. P'atunci așa erau vremile . . .

Al doilea fecior încă a nimerit ca și cel dintâiu, dar al treilea . . . minune! a aruncat oul oblu în sus și când a căzut jos, a căzut pe o brósca și i s'a lipit de spate. Acum ce-i de a face? Se vede că așa a fost ursită, ca brósca să-i fie de muiere. Deci să luare toți trei și merseră cătră casă, frații cei mari voioși, că au neveste frumoase, iar cel mai mic supărat . . . cu brósca după el. Nici nu putea cină de supărat. Se culcă numai imbrăcat cum era, în podul șurei, iar brósca se țiri după cuptor. De unde să-ți dormă el cât fu noptița de mare? Tot brósce vedea înaintea ochilor. După ce se făcu ziua intră în casă și duse: Uite, tu brósca, tu vești bine că nu-i potrivă: eu om ca omenii, și tu schidolă de brósca. Dar, dăcă vei face tu 3 lucruri pe care le-or face cumnatele mele, totuș te rabd după cuptor, din potrivă — te arunc afară să mergi prin livești, pe unde-ți este dat ție a trăi. Și adevă: mai întâi să faceți fiecare câte o cămașă, care-și la bărbatul ei, dar într'o zi să fie gata. Incepeți numai decât și pe diminéța să fie gata.

Cumnatele lui se apucară de lucru, care de care, să facă cameși de mire mai frumoase, până având destulă; iar brósca sta numai după cuptor și nu dicea nimic cu toate că graiu omenesc avea, și bine audia cum o rudeau cumnatele ei. Când fu inse de cu sêra, se sculă frumușel de după cuptor, merse afară și se dete peste cap și se făcu o drăguță de fată, de să-i mai cauți păreche. Imblă pe câmpuri printre flori totă noptea iar diminéța veni cu o cămașă și o anină într'un măr dinaintea casei, apoi sări ca brósca în lăuntru și duse: Scolă bărbate și eși afară de-ți ia din măr cămașa cea de mire ce ți-o-am făcut.

Toți casenii se minunară de vorbele bróscei și eșiră grabnic afară. Adevă în măr găsiră aninată o cămașă de aur bătută cu pietrii scumpe. Și nu se puteau destul miră de frumușe și de podóbele ei.

Un lucru l'ai gătat mai bine decât cumnatele tale, duse feciorul cătră brósca; acum dăcă-i mai face și celealalte doue lucruri tot așa de bine, slobodă-i

fi să petreci la noi după cuptor, din potrivă . . . în câmp de unde te-am adus. Și adevă: până diminéța fiecare să faceți câte un prânț de bucate, care cum șcie mai bine; de-i face și tu ca ele — bine, de unde nu . . . să nu ții că nu ți-am spus.

Cele doue cumnate se apucară de lucru, și frigeau, și fierbeau, și gătau mâncări peste mâncări, care de care să se arate mai harnică și mai pricepută în pregătirea bucatelor; brósca sta după cuptor și se inhobla mirată la cele doue cumnate ale ei.

Dăcă veni sêra, iar se duse afară, se dete peste cap și se făcu o fată numai ca ea; umblă totă noptița prin câmpul cel recoros printre florile răurate, iar diminéța se întorse acasă, intinse sub măr o măsă plină de mâncări și beuturi alese, apoi intră în casă în formă de brósca și spuse căsenilor să mērgă afară sub măr să mănânce că prânțul e gata. Căsenii se imbulziau pe ușă, care de care să vedă mai iute prânțul bróscei și să guste din el, de a fi de ceva sēmă, dar care cum îl zăria cu ochii, remănă incremenit de ce-i zăriau vederile. Și cum nu? când eră sub măr intinsă o măsă de argint totă cu vase de aur și în ele mâncările și beuturile cele mai alese, cum numai la împărați se pot vedea.

Doue lucruri mi-ai făcut pe pont, duse feciorul, acum mai ai unul: duminică e duminică Pașilor, atunci tot noroțul e în câmp la joc, dăcă tu vei jucă ca cumnatele de frumos, bine — dăcă nu, șcii ce te așteptă.

Când fu în ziua de Paști toți casenii se gătiră frumos să mērgă la hora din luncă, numai brósca sta sgulită în unghiu după cuptor. Când îi vedu pe toți gata, duse: mergeți numai, că eu voi merge mai târziu, să nu ve fac rușine, mergend cu voi de odată. Așa și făcură. Toți plecară, iar brósca remase singură acasă. Intr'un târziu, când eră hora mai frumușă, se ridică brósca de după cuptor și se dete peste cap, și eși din pielea ei de brósca o fată de craiu de frumușă, apoi merse la horă. Toți se minunau de frumușețea ei, dar nime nu o cunoșcea. Și prinseseră a o luă flăcăii la joc, mai unul, mai altul, ca la horă. Odată, când jucă chiar cu bărbatul ei — care încă nu o cunoșcea, că nu o veduse nici când așa, numai tot ca brósca, duse cătră el o cumnată de a lui: se vede că nevesta ta nu are de gând să vină la horă! Dar atunci fata cea necunoscută respunse: Ba sunt chiar aci.

Bucuria soțului ei, că el avea cea mai frumușă muiere!

După ce se lasă jocul se furișă o cumnată de a lui lângă el și-i șopti: Dute fuga acasă și caută de arde pielea cea de brósca ca astară să nu-ți mai pōtă nevesta intră în ea. Și el așa făcu, merse tot într'o fugă pân acasă, caută și află după cuptor pielea cea de brósca, arsă cuptoriul cel cocător și svērr! cu ea acolo. Apoi se întorse la horă. Sêra veniră toți voioși cătră casă. Cum ajunse acasă, nevesta cea frumușă dă se caute pielea cea de brósca, dar bărbatul îi spuse: insedar o mai cauți, draga mea, că am ars-o.

— Așă? bine făcuși! Hai de-mi arată unde a-i ars-o.

Și o duse la cuptorul cel cocător. Adevă acela eră plin plinuț de aur curat ca sôrele. Șapte saci de aur au scos din cuptor. Din minutul acela ea nu s'a mai putut face brósca și a trăit în pace, în cinste și în omenie cu bărbatul ei. Și de n'au murit — și astăzi trăesc.

Trad. de

Ioan Pop Reteganul.

Când mintea greșese, se pōte repară; dar când inima se înșelă, nu mai e léc.

Scrisoare către o amică.

București 28 iulie.

Dragă L.

Fericită, dăci tu.

Și te miri că fericirea nu m'a făcut mai blândă, mai domolă.

Aș dăce că ești naivă, decât vorba n'ar fi atât de nepotrivită pentru tine, mândra mea.

Ai pute trece marea in not, și ajungând malul să nu ți se bată peptul de oboselă, de bucurie că ai scăpat? Și să nu tremuri nervos din tot corpul teu muncit de emoțiunea incordarei?

Dar comparația e greșită. Omul cât trăește nu sosește la mal.

O mare imensă e viața, tu o știi, și decât ai câte un minut de odihnă, e ca să-ți recapeți puterea pentru a merge nainte și tot nainte, luptând mereu cu valuri — valuri.

Și când ai obosit uneori nainte de ce ai ajuns la punctul de odihnă, dai din mâni și din picioare, strigi, țipi, și ți se pare că ai perit.

Un moment de desperare.

Atât.

De unde?

Erai chiar la liman.

De acum poți începe din nou.

Așă-i viața.

Nu te miră deci, că ne slăbesc nervii, puterea și voința in această luptă uriașă, perpetuă.

Dar tu spuneai de fericire.

A, da.

Esistă, inadevăr esistă această beție.

E dulce môle mângăioasă ca parfumul unui trandafir de câmp, desvilit in roua dimineței.

Nu e vorbă deșartă.

Esistă.

Un copil blajin, cu obraji rumeniori, cu ochii ca serafinul și cu brațele albe, grăsulii. Dar gingaș din cale afară. Atât de plapând, încât abia îl atingi, și plânge — geme. Abia ai vré să-l mângăi puțin să-l desmierți, și l'ai și bolnăvit.

Cată frică, câtă grijă, până îl veți iarăș inviind.

Cum stai pitulit in genunchi naintea lui pândind in resuflarea inecată o umbră de zimbet de fața lui frumósă.

Un zimbet care să te ridice in ceruri.

Ah! când ai putut face să-ți ridă in hohot, să te cuprindă in brațe chiar, și să fii inecat un minut in sărutările lui — ar fi bine să inchiți ochii și să nu ții deschidi pe veci.

De aici incolo nu mai poți fi cumpetat ori nepasător de viață.

Capul ți e plin de grigi, sufletul neliniștit, și tremuri la tot pasul păzindu-ți odorul.

Odorul teu delicat, caprițios.

De chinuri ți ai legat viața intrégă.

Și de aici nainte dăci că ești fericit, că ți-ai implinit visul, ți-ai găsit idealul.

Nu-ți vine să ridi?

Și tu ai vré să fii blândă, scumpa mea?

Blândă.

Ce vorbă frumósă!

Mai frumósă chiar decât amorul.

Căci și amorul, numai atunci e frumos, când e blând.

O, cât de mult aș vrea să fii blândă, bună, pururea liniștită.

Dar furtuna, este ea ore invoită cu cerul când cade viforósă asupra lui?

Nu, scumpa mea.

Când ai trecut o jumătate vieță muncit de patimi sdrobindu-ți virtuțile și fărîmându-ți inima cum ai tăia un măr in bucățele, — nu poți să remăi calmă, liniștită și nici blândă, pentru restul ei.

Când ai coborit țeitatea pe pământ, dragostea din ceruri, și le-ai intrupat pe tóte într'un singur om, nu mai ești stăpân pe tine.

Cum poți tu să-mi ceri atâta putere să-mi stăpânesc nervii și să nu es din fire când aflu că și acesta e numai om.

Om, draga mea, uite om. Om.

Ai fi creșut? El. Cu ochii lui limpeți adânci in cari me perd măsurând puterile inteligenței pe care n'o pot pătrunde cu mintea mea, cu zimbetul lui supra omenesc de blând, bun, cu figura lui duiósă și neesprimabil de dulce, e și el ca toți ómenii din lume.

Cu slăbiciuni, cu păcate chiar.

Me infióră, me ingrozește acest gând.

Cum remăne cu idealul?

Veți dăce, că e nebunție, să cauți un om, fără greșeli, un Dumneșeu, între ómeni.

Așă e.

Fericirea?

Ți-am spus. M'a ținut un minut in brațe, și de atunci nu trăesc decât pentru dânsa.

O viață fermentată de pasiune.

Blând, nu póte fi decât acela, care nu iubește, decât pe ênsuși Dumneșeu, fără chip de om.

Omul, e dușmanul seu ênsuș.

Om pe om nu se lasă in pace, fie in dragoste, in bucuria cea mai curată.

Nu veți că patima acestui monstru răscolește pământul?

Me mir că nu l'a oprit încă pe loc.

Ghiarele lui de fiară sfășie natura, i rumpe carnea de pe obraz și scóte inima din mâsa.

Cum vrei ca nervii să ne fie liniștiți?

Om.

Știi tu cum am remas de uimită, nimicată, când pentru întăia óră l'am vedut desbrăcat de haina cu care îl invélise așă de frumos dragostea mea, minune?

Stăteam in fața lui cu gura deschisă, fără resuflare cu ochii țintă la dânsul.

Razele sórelui se desvéluiau de ăiuă și prin perdăua de abia ridicată îl vedeam intreg. Nalt robust cu trupu-i mladios, plastic, frumos, dar omul crud, nemilos.

Cu mișcări brusche, violente rumpea cămașa in bucăți. Cămașa scumpă pe care i-am țesut-o din razele ochilor mei cu fire subțiri de mătăsă môle, aurie...

Abia îl vedeam de o lacrimă, in care aș fi vrut să-l inec, odorul meu iubit.

El, îmi sărută lacrima și căit in sufletul lui blând îmi ajută să adun de pe jos fărîmăturile de pânză.

Alta ăi am început să cãrpesc cămașa.

Cât am plâns in munca mea, câtă răbdare, dibăcie am pus, și tot nu e cum a fost.

Cu vremea o să-i țes alta. Desnădejdea nu incape decât in sufletele mici.

Și cine n'ar vré să se credă mai mare decât cea ce e?

Odată, îmi aduc aminte, eră după cea dintăie decepțiune a vieței mele.

Tu știi că am avut mai multe.

Cam ăcece ani de atunci.

Eram în flórea vârstei mele, căci femeile până la douăzeci de ani sînt în flóre, de aici încolo încep a vesteđi.

Intr'o ęi de iernă în spre seră pe când afară vişcolia eu şedeam ghemuită pe un scăunaş mic, lângă sobă, cu cotele pe genunchi, cu fălcile răzimate de pumni, şi stam aşá amurđită, perdută în nesimđire.

Eram singură în casă.

Un gând vag, neesprimabil, îmi frămêntă creurul. Ceva, pentru care nu găsiam formă, nici ca idee, nici ca object.

Dar me munciam grozav în acest chaos, din care nu puteam să scot nimic.

O servitoare bêtănă intră în casă; începú să pună mēsa pentru cina de sēră, fără ca vr'un muschi din faţa mea să se schimbe ori să tradeze, cel mai mic interes, pentru viaţa de din afară.

Vocea bêtănei, care me privia de mult, me deşteptă, şi me făcú să tresar cu violenţă.

— Vai, dómna, îmi đise, la ce te gândeşti aşá? Dómne, Dumneđeule, íŭi strici mintea!

»Şi e pēcat, esti aşá de tineră.

Dute, imbracă-te, eşi la plimbare, nu sta aşá în gânduri, nu e bine, te strici la cap, insedar.»

Trecui mâna repede pe frunte şi me sculai buiguită.

Intrai în alta cameră ca să scap de gura babei.

Me uitai distrasă în oglindă; eram albă ca varul. Insedar.

Cuvintele bêtănei servitoare me urmăresc şi astăzi ca echoul unei filosofii adâncă în care se cuprinde întreg secretul existenţei omeneşti.

Tóte sînt insedar.

La ce-ŭi baŭi capul omule?

La ce?

Nu poŭi sta pe pace?

Căci valul te mână, ori cât te lupŭi în contra lui.

Nu.

Eu voiam să fiu între eroii cari birue, subjuga sórtea.

Voiam ca din acel colŭişor întunecos, de lângă sobă, să resar în lume, voiósă, uşoră rēsfăţată de lumina sōrelui pe care îl adoram, în taină.

Care tinereŭă nu-i rēsfăţată şi nu-ŭi socoteşce aripi?

Nu-mi trecea prin gând că omul e verme, nu pasere.

Atăta m'am sbătut — sbătut, insedar . . .

Am remas tot tirită pe jos, prin glii — prin prav pe pământ.

Căt s'a sbuciumat sufletul în mine doritor de un sbor ideal imposibil.

Cum aş fi vrut de multe ori să-l scot din acest corp veşted şi lipit de pământul scārbos, ori să-lucid să-mi perd mintea care me chemă mereu-mereu.

Câte nebunii n'am făcut în vieŭă sub masca acestor simŭiri crude.

Cătă laşitate!

Cătă falşitate!

Imi vine să ríd.

Fugeam de mine ênsumi şi sugrumam fără consciinŭă pe acei care mi se puneau în cale oprindu-me în avêntul meu desperat, nemārginit.

Tu şcii câte lacrimi am stors din ochii celor cu cari trăiam.

Şi apoi cum me desfăcui de ei, căci erau ómeni şi eu voiam mai sus.

Eră încă visul nenplinit, idealul neajuns.

Fericirea nu me ŭinuse în braŭe, şi o doriam cu neastêmpēr.

Acum nu mai fug, stau pe loc.

Nu mai alerg după acel dor nenŭeles şi nepêtruns.

Şciu ce este el.

Sînt fericită.

Că durerea vieŭei îmi rumpe, uneori, şi acum sufletul — asta nu-i nimic.

Că stam, câte odată, cu mânilor în cap strîngêndu-mi tēmplesle de frică să nu plesnescă, că gem inecată, că alerg cu ochii rătăciŭi de spaimă după o licărire de lumină care să-mi arete locul de rēpaus — rēpaus, asta nu importă.

Nu me mai miră.

E firesc. Sînt om. În mine e reul.

Dar nu, iubita mea, nu cere să fiu blândă.

Th. Costan.

Concertul teologilor în Beinş.

Vin a raportă despre concertul impreunat cu dans, arangiat în sala ospêtăriei opidane din Beinş, în 2 august st. n. a. c. de tinerimea teologică din Beinş şi giur, în favorul şcolei române de fetiŭe din Arad, şi-a celei micste gr. ort. de acolo.

Tinerii teologi la multe ocaşuni au şciut a se avênta la ce e frumos şi nobil pentru chiemarea lor, au şciut să simŭeseş, precum le dictă cenuşa străbunilor. Şi în anul acesta ne arătară prin producŭiuni literare, că ei sînt demni de laudă. Simŭul lor nobil a dictat şi destinarea venitului, dând ajutor şcolei, acestui factor important, la rēspândirea culturii naŭionale.

Amēsurat programei deja cunoscute, concertul s'a început la orele 8 sēra, în prezenŭa unui public frumos, şi curat românesc. Piesele esecutate de corul teologilor bihoreni, disertaŭiunile, şi declamaŭiunile au dovedit desteritatea şi isteŭimea tinerilor clerici pe aceste terenuri, predându-le esact între numerósele aplause ale publicului. Mare plăcere a făcut şi comicul Lupşa, prin nimerita predare a canŭonetei »Haimana« de V. Alcesandri. Isprăvindu-se programa pe la orele 10, s'a început dansul cu jocul nostru naŭional »Ardeleana«, jucând tinerii cu mare însufleŭire pînă la dorii ęilei. Cadrilele au fost jucate de 40-45 de pārechi. Una inse nu pot trece cu vederea, şi anume, că costumul nostru naŭional n'a fost prea reprezentat, fiind în costum numai şi numai dşóra Florica Antal. Ar fi fórte imbucurător, decă ale nōstre dşóre s'ar folosi de costumul nostru naŭional, la astfel de ocaşuni.

Inteligenŭa română atât cea din Beinş, cât şi din provinŭă, a fost bine reprezentată. Pentru acesta mulŭămită unor domni din Beinş, cari totdeuna au stat într'ajutorul tinerilor. Şi cu acesta ocaşune ne am convins, că Românul póte, numai să voiéscă.

Venitul curat se urcă aprópe la suma de 100 fl.

La finea producŭiunilor cei bêtăni pārsiră sala decorată şi infrumşetată şi remaseră frumósele cu flăcāii juní, cari avură o nópte plăcută în jocuri, căci de abia îi putú despărŭi aurora dimineŭii colo cătră 5 ore, când se depārtară, ducênd în inimelor cele mai dulci şi plăcute suveniri. Urām tinerilor arangiatori din Beinş şi giur, un »să trăiéscă!«

Dintre cei cari au participat, neavênd mare cunoşcinŭă, numai pe următorii domni şi dómne le-am putut însemná:

Rev. dn V. Pap protopop şi familia. Aug. Antal protopop şi familia, Rev. dn I. Buteanu director gimnasial şi fam., Ign. Pap asesor consist. (Arad), Simai avocat şi fam., Éder Géza pretore, Negreanu comerciant, Radu silv. şi soŭia, Cristea Nic, familia

Schwimmer, Coșolțan și fam., dr. Mureșan medic, Teochar și fam. Vaida M. notar (Gurbediu), T. Coș tehnic (Căușd), Traian Terebenț (B. Lazuri), prof. Bulcu, prof. Marinescu, Mihaiu Cosma v. not. și fam., Georgiu Dudulescu paroc (Miersig), drd G. Cosma cand. de adv., Drincu preot, C. Foltuț și soția, Alexa Ardeleanu și fam., Sfêrle și fam., Ioan Genț preot, Budai tutor orf. și soția, A. Popa și fam., Ilarie Crișan și soția, șcl.

Dșorele: Antonia Corbu (Poeni), Veturia Pap, surorile Antal, Emilia Cure (Arad), Letița Coroi (Vașcou), Iuliana Pap (Pocioveliste), Anna Bogdan (Criștior), Indre, Weisglas, Sfêrle, șcl., a căroră nume — durere — nu le șciu.

Orădanuț.

O boerésă rusă.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 365. —

Pe timpurile vechi boerii au avut în Rusia o forte mare influință, dar încetul cu încetul puterea lor s'a frânt. Țarul Ivan III a făcut începutul restrîngerii lor, iar următorul seu țarul Vasile și fiul acestuia Ivan cel cumplit i-a nimicit deseveșit.

Mai târziu, sub Petru cel mare, boerii s'au mai ridicat; din ei s'a format nobilimea rusă, dar drepturile vechi nu s'au mai putut revindeca.

Ilustrațiunea din nr. acesta infățișează o boerésă rusă, din timpurile vechi, în costumul ei național și împodobită cu tot felul de bijuterii scumpe și străvechi.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare și artistice. *Dl Th. T. Burada* a făcut cercetări la Chișineu în Rusia în archiva românească numită a »senatorilor« în care se află 4415 dosare din 1806—1812, luate de ruși când cu răpirea Basarabiei; dosarele cuprind lucruri importante pentru românii din regat. — *Dl George Vasilescu* din Craiova, care studiază sculptura în Veneția, a obținut la concursul anual al salonului Academiei de bele arte de acolo, premiul întâiu de primul grad, care i-a fost decernat de juriu în unanimitate. — *Dl E. Maximovici*, pictor al archidiecesei bucovinene, a restaurat iconastul bisericii St. Paraschiva din Cernăuți. — *Dl Ioan Pișlea*, sculptor academic în Bucovina, a făcut sculpturile la aceeaș biserică. — *Dl Iacob Muresian*, învățator și cantor în Cluș, publică invitare de abonament la versurile sale cântate la morți; pe care le va tipări sub titlul »Corda inimii.« — *Dr. Ludovic Friedenthal*, medic de cură în Karlsbad, a publicat la București broșura: »O descriere a stațiunii balneare Karlsbad în Boemia.« — *Dl dr. G. Bercar* a scos de sub tipar la Bêrlad: »Imbrăcămintea femeii din punctul de vedere igienic și estetic.«

Documente istorice. O comisiune compusă din dnii D. A. Sturdza, Gr. Tocilescu și Ionescu Gion, a fost numită de ministerul instrucției publice al României spre a examina actele de corespondență ale principelui N. Șuțu cu cavalerul de Guetz, precum și alte documente care interesază istoria modernă a României.

Musa populară. *Dl Teodor Daul*, învățator în Somoșches, a cules povești și poesii populare, în comitatele Biharia și Arad. Drept fruct al ostenelelor va publica deodată trei broșurele: Poesii naționale, Poveștile Bihorului și Flori dela câmpie. Abonamentele se primesc la dsa până n 15 septembrie cu 30 țși cu câte 50 cr. esemplarul. Venitul curat e destina

fondului reuniunii femeilor române din Arad și provincia. Decă culegătorul n'a schimbat nimica, ci le-a reproduș intocmai cum le-a aușit din popor, va face un bun serviciu literaturii naționale.

O carte română aporetiată în străinătate. Celebrul geograf frances, dl Emile Levasseur, adresază mulțumirile sale dlui I. I. Nacian pentru importanta sa lucrare: »Cestiunea poporației în România.« Lucrarea dlui Nacian va fi prezentată, de marele savant frances, societăților de statistică și de economie politică din Paris.

Școala Română, fôia pedagogică a dlui V. Petri, a încetat, căci numai 31 de ênși au respuns costul abonamentului, ceialalți fiind de părerea că este lucru cinstit a primi regulat o fôie și a nu o plăti, au re-mas datori și au făcut ca fôia să cađă. Redacțiunea bate iarăș tóca la urechia surdului, ca restanțierii să-și facă datoria. Iată cum se sprigineșce la noi literatura!

Revistă nouă. La Bistrița a apărut în 1/13 august o nouă fôie literară-beletristică cu numele »Minerva« și sub conducerea dlui George Curtean. Va eși de doue ori pe lună și va costă pe an 4 fl.

Diare noue. »Desteptarea« e titlul unu nou organ de publicitate, care a apărut la Piatra în România, sub redacția dlui N. I. Herovan. — »Resvrătirea«, organ comunist-anarchist, a apărut la Focșani.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Șoiri teatrale și musloale. *Dl Dimitrie Popovici*, baritonistul român dela teatrul din Praga a cântat cu mare succes la Berlin în opera »Cavalleria rusticana.« — *Dl C. Nottara*, care se află acum la Paris, a obținut autorisația de a asistă la repetițiile dela comedia francesă și studiază în acest moment noul sistem de culise ce se crede că se va introduce și la București. — *Dl Stefan Iulian* se află mai bine de câteva zile; aerul dela țără i prieșce.

Teatrul Național din București. Comitetul teatrelor a sfêrșit cu angajamentele pentru stagiunea viitoare. Au fost angajate dnele Ventura, Ciucurescu, Gănescu, Ciupagea, Zoe Ștefănescu, Langeais, E. Ștefănescu, Cornescu, Culiano, etc. *Dl V. Hasnaș* a fost făcut societar de clasa III-a. Au fost reangajați dnii Costescu, Hagiescu, Leonescu, Mateescu, V. Alesandrescu, etc

Concert la Hațeg. Reuniunea română de cântări din Hațeg va da acolo la 17 august n., cu ocașiunea adunării generale a Asociațiunii transilvane, un concert în sala otelului »Mielul de aur« cu următorea programă: »Iată ziua triumfală«, cor de W. Humpel; »Erinnerung an den Gletschergarten in Luzern«, pian pentru patru mâni de Kéler Béla; »La Straniera« pentru vioră și pian de Charles Danéla; »Te iubesc, nu me uită«, solo pentru o voce cu acomp. de pian de G. D. Cavadia; a) »Inima de Română«, cor de C. Porumbescu, b) »O brumă a dat« cor de C. Porumbescu; »Mosaic național« pentru vioră și pian de A. Kneis; »Concert«, G.-Moll pentru pian solo de Mendelssohn; »Symphonie«, concert, Trio pentru 2 vióre și acomp. de pian de Charles Dónela; »Dorule, o dorule« cor cu acomp. de pian de I. Mureșan. Începutul la 8 ore séra.

O serbare școlară. Harnicii învățatori G. B. Vancu și Tr. Mureșan din comuna Nir-Adoni, comitatul Sabolci, au arangiat în sêptemăna trecută o prea frumoșă serbare școlară, pe Dumbrava verde din apropierea pădurei Dobrișinului, la care au luat parte tot poporul român, sub presiunea preotului de acolo Ioan Moldovan. După cuvântul de deschidere al învățăto-

rului I. G. Vancu, școlarii și școlărițele au cântat și declamat o mulțime de poezii, între altele: Balcanul și Carpatul, Hai să dăm mână cu mână, de V. Alecsandri; Stefan cel mare și muma lui, Un june român mort în străinătate, de D. Bolintineanu; Limba română, de G. Sion; Cântec contimporan de Iustin Popfii; Cătră români, Am fost și voi fi român, Poporul român, Copila română de Iosif Vulcan. În sfârșit învățătorul Traian Mureșian mulțumi oșpeților și părinților pentru participare. Apoi școlarii și ascultatorii s'au întors acasă 'n sat cântând.

Lăutarii români la Praga. Publicul care vizitează expoziția din Praga se îngrămădește mai cu seamă în restaurantul Galli, în care un taraf de lăutari români înveșește pe numeroșii vizitatori cu vioiele și dulcele noastre arii. Banda această, i se scrie »Universului« e sub direcția chitaristului Iancu Negrescu și se compune din 9 omeni și o femeie, Leonora Terovénca din Craiova, care cântă din gură destul de bine. Toți poartă costumul național cu brăul tricolor românesc. Iancu Negrescu a fost deja anul trecut la Carlsbad, Lipsca, Berlin și Hamburg, cum și la expoziția din Brema, și pretutindeni banda lăutarilor noștri a plăcut mult. Mai e aci și o bandă de lăutari (chitariști) sârbi îmbrăcați în costume muntenegrene, dar e mare deosebire între aceștia și lăutarii noștri, lucru pe care îl demonstrează în deajuns puțină afluență a publicului la acel restaurant.

Concertul din Blaș, pe care-l anunțăm în nr. 29 al foii noastre, arangiat de dl profesor de muzică Iacob Mureșan, la 1 august, cu ocasiunea adunării despărțământului blășan al Asociațiunii transilvane, a avut un succes frumos. Corul a cântat precis. Mai mare efect a făcut dna C. Deacu și dl Tr. Mureșian. Publicul n'a fost prea mare.

Ruga din Fabricul-Timișorii s'a serbat la St. Ilie cu un concert arangiat de tinerimea română de acolo, sub conducerea profes. Fr. Adam. Iată programa concertului: Motto; In maiu, cor de Kreutzer; Serenadă, solo bariton, de Tudor cav. de Flondor; Din depărtare, Senin și furtună, de I. Vorobchievici.

Societatea pentru teatrul național sârbesc s'a înființat încă înainte cu 30 de ani, cu reședința în Neoplanta. Ea a și început să lucreze, dând în fiecare an, ca societate teatrală ambulată, mai multe cicluri de reprezentațiuni prin diferite orașe și comune din Ungaria locuite de sârbi. Avera societății stă din 32.810 fl. 03 cr., afară de alte legate făcute în pământuri și case, de sârbi iubitori de progresul nemului lor, care avere constituie fondul teatrului. Acest fond inse ar fi insuficient pentru de a se susține societatea, decât nu s'ar face și alte donațiuni și colecte în bani. Astfel comuna politică Zombor a oferit societății o subvențiune de 2251 fl. 20 cr., comuna politică din Neoplanta 1000 fl., districtul Bănatului 5000 fl. etc. și afară de acestea se mai fac și alte colecte de pe la privați. Cu toate acestea societatea se luptă cu multe greutăți și nevoi, căci venitele ei nu acoper în fiecare an cheltuielile. În anul acesta societatea a avut un deficit de 1500 fl. ce se va acoperi din venitele extraordinare. »Branik« face apel pentru o spriginire materială mai caldă și provocă pe sârbi a se înscrie în număr cât de mare ca membri ai acestei societăți atât de folositoare pentru un popor.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Șoiri bisericești și școlare. Dna Irina Bardoșy n. Nistor, soția dlui Iuliu Bardoșy inspector școlar în Solnoc, a donat pe sâma școlii internatului Reu-

niunii femeilor române din Brașov 13 tablouri pentru învățarea istoriei naturale și 112 modele pentru desemn.

Deschiderea internatului Pavelian în Beinș.

După încheierea numărului trecut primirăm înștiințarea dlui Ioan Buteanu, director al gimnasiului din Beinș și rector al internatului Pavelian de acolo, prin care anunță deschiderea acelu internat. Deoarece de atunci anunțul acesta a fost publicat de alte ziare, noi n-ul mai reproducem în estens, ci numai notăm, că internatul se va deschide la 1 septembrie n. an. c. De ocamdată se vor primi gratuit 12 tineri, afară de aceștia de ocamdată încă vr'o 40-45 cu plată. aceștia vor avé să plătescă câte 12 fl. pe lună. Cei ce vreu să ffe primiți, au a se adresă rectoratului până în 20 august n. Precum suntem informați din altă parte, căci anunțul dlui rector nu ni-o spune, la acest internat va trece și fundațiunea episcopului Samuil Vulcan.

Gimnasiul din Năsăud. Primirăm »programa« gimnasiului din Năsăud pe anul școlar trecut. Din acela scótem următoarele date. Numarul profesorilor a fost 17, la finea anului au ramas 233 școlari, dintre aceștia 185 gr. c., 32 gr. or.; la esamenul de maturitate s'au prezentat 16, dintre cari 9 s'au relegat; colecțiunile s'au îmbogățit frumos; biblioteca profesorilor are 2473 opuri; societatea de lectură a studenților a ținut 13 ședințe, iar biblioteca constă din 64 cărți de studii și 764 cărți de lectură; fondul școlarilor lipsiți are 4268 fl. 5 cr., fondul societății de lectură a școlarilor sermani epuisat, fondul Petru Puiu 223 fl. 37 cr., fondul Teodor Dumbrava 65 fl. 55 cr. Limba română s'a propus în 21 ore pe săptămână, limba maghiară în 28.

Congres bisericesc în Bucovina. Cetim în »Gazeta Bucovinei«, că Maj. Sa a convocat congresul provisor al arhidiecesei gr. or. din Bucovina pe ziua de 30 septembrie n. Președintele țării, contele Pace, în înțelegere cu Em. Sa mitropolitul Silvestru Morariu Andreevici a ficsat următorii termeni pentru alegerea deputaților congresului: 1, Pentru comunele bisericesci opidale și rurale ziua de 29 august 1891. 2, Pentru comunele bisericesci orășanești Cernăuți și suburbii, Serete, Rădăuți, Sucéva și Câmpulung ziua de 31 august 1891. 3, Pentru patronii privați ziua de 2 septembrie 1891. 4, Pentru cele patru colegii electorale preoțești ziua de 4 septembrie 1891. Lista alegătorilor pentru patronii particulari, preserisă în ș-ul 23 al legii electorale, se va publică în ziarul oficios al guvernului.

Societatea Vasile Nașon pentru ajutorarea școlarilor săraci dela gimnasiul din Năsăud, a cărei statute au fost aprobate și de guvern în 1889 și care dă stipendii și pentru absolvenți spre a-și pute urmă studiile, a avut la finea anului trecut 1312 fl. 33 cr., iar fondul pentru monumentul fundatorului s'a ureat la 270 fl. 99 cr.

Conours de stipendii. Cu începutul anului școlar 1891/2 sânt de a se conferi din fondurile arhidiececane sibiane următoarele stipendii: 1, Un stipendiu de 100 fl. din fundațiunea »Francisc Iosefină« pentru studenții de ori ce categorie. 2, Trei stipendii câte de 60 fl. din fundațiunea »Coloșea« pentru studenții de ori ce categorie. Aspiranții la aceste stipendii au să-și așternă suplicele la consistoriul arhidiececesan până la 26 august a. c. st. v.

Reuniunea învățătorilor români selăgeni a ținut adunarea sa generală în luna trecută la Orța-de-sus sub presiul vicarului Alimpu Barbolovici. Vicepreședintele Andrei Cosma a raportat despre esecutarea hotăririlor din anii trecuți. Numai catechisarea nu s'a putut introduce, căci preoții nu ș-au făcut da-

toria. S'au luat măsuri, ca în viitor să se pótă executá și hotărîrea acésta. Apoi V. Oltean Bungărdanul a cetit raportul general despre activitatea reuniunii în anul trecut. S'a constatat că fondul s'a urcat la 3204 fl., dar și restanțieri sînt mulți, căci la noi altfel nu se pótă. În ședința de după miédăđi invetătorii Gavril Hossu și Alesiu Fedorca au ținut prelegeri practice. Viitorea adunare se va ținé în comuna Curiteu.

C E E N O U ?

Hymen. *Dl Sabin Bardosy* din Băița zarandană și dșóra Maria Bogdan Feier s'au cununat la 21 iulie în Sas-Regen. — *Dl Stefan Neșca*, pretor în Bran și dra Eleftera Dosios din Brașov s'au cununat în sêptemăna trecută la Dêrste. — *Dl Emil Filip* și dșóra Azotta Coșeriu s'au fidanțat în Alba-Iulia. — *Dl Siméou Brânzein*, comerciant, cu dșóra Valeria Gamber s'au cununat duminică la 9 august n.

Soiri personale. *Maj. Sa monarcului*, conform programului statorit definitiv, va sosi la Bistrița în 13 septembrie și va sta acolo vr'o trei ăile, asistând la manevrele militare. — *Regina României* nu vré să se despartă de dșóra Văcărescu, care își dedese dimisia din postul de domnișóră de onóre a reginei. — *Dl Dumitru Radu*, oficial provisor de cancelărie, a fost numit de cătră ministrul de finanțe definitiv oficial de cancelărie cl. II. — *Maiorul Mavrocordat*, atașatul militar al României pe lângă legațiunea română din Viena, a fost însărcinat de ministrul de resboiu al României să asiste la manevrele armatei austro-ungare. — *Dl dr. Ioan Ivan*, avocat nou, ș-a deschis cancelăria la Mediaș. — *Dl Dimitrie Stăncescu* a obținut diploma de doctor în științele politice la universitatea din Liège.

Asociațiunea transilvană. *Despărțemântul Beclean* a ținut adunarea sa generală la Beclean în 1 august, sub presiul protopopului Grigore Pușcariu, luând parte fôrte puțin. Din raportul comitetului, cetit de dl Boteanu, s'a vëđut că până la adunarea acésta nici membrii comitetului, afară de unul, nu ș-au plătit tacesele. Acum s'au incassat 34 fl. Au cetit disertățiuni dnii Ioan Boteanu despre lipsele poporului, dr. Gavril Tripon despre egoism și I. Pop Reteganul despre vițile poporului. Sêra la bal a fost lume multă. Viitorea adunare generală se va ținé la Nușfaléu. — *Despărțemântul Blaș* a ținut adunarea sa generală la Blaș în 1 august, sub presiul dlui Ioan German, în locul dlui Ludovic Csató, care eră absent. Adunarea a hotărît să 'nființeze un fond special al despărțemântului și să invite viitorea adunare generală a Asociațiunii la Blaș. Biuroul s'a constituit astfel: Președinte dl I. German, membrii în comitet dnii V. Oltean, G. Vancea, I. Negruț, dr. Aug. Bunea și dr. V. Smigelski. — *Despărțemântul Deva* a ținut adunarea sa generală în 19 iulie la Secarêmb sub presiul dlui Ioan Simionăș. A reușit fôrte bine, cu tôte că șovinismul fanatic i-a pus fel de fel de pedice. Raportul comitetului cetit de secretarul dl dr. Alesandru L. Hossu a convins pe toți, că s'a ținut cont de decisiunile adunării din anul trecut. După adunare, a fost banchet, iar sêra concert dat de corul teologilor din Sibiu.

Petrocerea ou dans în Gurariului, arangiată de pompierii de acolo, la 2 august n., în curtea dela 'Móră', sub conducerea notarului Ioan Ivan, a reușit bine. Au luat parte dnii și damele: protopretorul cercului dr. Liviu de Lemény, protopresbiterul Droce dela Mercuria cu soția, asesorul consistorial Pantaleon Lucața, secretarul consistorial dr. Remus Roșca, dna

Russu soția dlui dr. Octavian Russu avocat al 'Albinei', profesorul dr. Crișan cu soția, directorul gimnasiunului din Giurgiu Droce, dr. C. Diaconovich cu soția, profesorul D. Cunțen, locotenentul Voic și Roșca, profesorul Petrișor și soția din București, redactorul N. Ioan și mai mulți tineri universitari din Seliște și impregiurime, câțiva voluntari și tótă clasa inteligente din localitate și din părțile acelea. Ôspeții străini au fost ospëtați la mesele dómnelor din Gurariului și a familielor care petrec acolo. Jocurile sociale s'au jucat de 50 pãrechi. În costum național au fost dómnele Petrișor, Muntean, Crișan, Indrieș și dșórele Roșca, Ivan, Rebeга și Pop.

Petrocerea de vëră din V. Sântiona, la 19 iulie, a reușit fôrte bine, încât priveșce animația. Au luat parte dómnele Moldovan din Catina, Salvan din Ciaba în costum, Cheresteș din Sântiona în costum, Debac din Șintereag, Todoran din Mahal în costum, Ilea din Petele, Bãrbos din Borșa, Hocman, Moldovan, Mureșan din Imbuz, Godolean din Giuratelec, Silași; domnișórele Domnița Huza din Ciaba, Moldovan din Catina, Boca din Gherla, Capdebo din Sântiona. Petrocerea a ținut până dimineța la 5 ore. Comitetul arangiator a fost felicitat din tôte părțile.

Petrocerea ou dans din Beolean, arangiată în 1 august, cu ocaziunea adunării despărțemântului Asociațiunii, a reușit bine. În costum au fost dómnele Raveca Herman n. Cupșa din Deș, Otilia dr. F. Negruțiu, Teresia Morariu, Flórea Șvageu, Ana Diugan din Becean și dșórele Laura Veturia Mureșan, Flórea Diugan, Susana Sigmirean, Emilia Oltean, Paraschiva Pop, Maria Soron, Ana Popescu. Toasturi multe.

Schimbare ministerială în România. Dl P. Poni, profesor la universitatea din Iași, membru al Academiei Române, a fost numit ministru al instrucțiunii publice în România, în locul dlui G. D. Teodorescu, care ș-a dat dimisiunea din cauză sanitară. În urma-rea acestei schimbări, dl Ionnescu-Gion asemenea ș-a dat dimisiunea de secretar general aceluia minister.

Petrocerea din Băița, arangiată în luna trecută, în folosul reuniunii femeilor române din comitatul Hunedóra, a avut un succes frumos. A luat parte un public fôrte mare, nunumai românesc, ci și de alte limbi. Meritul succesului compete în prima linie dnei Anastasia Moldovan și gentilei sale fiice Ela Moldovan, care au condus cu zel și cu mult tact arangierea. Dansul a ținut până dimineța.

Petroceri de vëră. *La S. Reghin* s'a arangiat de cătră clasa inteligentă de acolo și din giur la 10 august n. petrecere cu dans în sala promenadei. Venitul curat a fost destinat pentru ajutorarea școlei române de acolo. Comitetul arangiator a fost compus astfel: președinte P. Barbu, v. preș. Petru Gora, secretar S. Zehan, cassar P. Uilacan, controlor D. Moisin. — *La Bran* în sâmbăta trecută, cu ocaziunea adunării generale a despărțemântului Asociațiunii transilvane, s'a ținut și o petrecere cu dans.

Dela dietă. Desbaterea pe articole a proiectului de lege pentru administrația de stat în comitate n'a ajuns decăt până la paragraful prim. La ș-ul al doile, dl prim-ministru Szapáry a propus un amendament de cuprinsul, ca ministrul de interne să prezenteze de odată, în conformitate cu principiile conținute în § I, un proiect de lege despre organele administrative, unul despre autonomia comitatelor, iar altul despre organizarea cercului de activitate al comitetului administrativ și altul despre tribunalele administrative. Totodată a declarat, că §-l votat nu conține dispoziția, că după acésta funcționarii vor fi numiți, ci din contră până la intrare în vigré a legilor puse în perspectivă, ei vor fi aleși ca și pân' acum. Celelalte

paragrafe s'au retras. Apoi dieta s'a amânat până la 3 octombrie.

Emigrarea evreilor în România. După gazeta »Lwowska» autoritățile din Galiția au primit ordinul de a preveni pe persoanele cari vor cere pașaporte pentru România, că după o circulare recentă a guvernului român, se pretinde visa autorităților consulare seu diplomatice române, cu scopul de a împiedica emigrarea evreilor în România.

Adormit de 2 săptămâni. Din Klansthal se comunică un cas curios. Un copil de 10 ani fusese vaccinat, acum două săptămâni, și imediat după operație adormi pentru a nu se mai deștepta până în ziua de astăzi. Medicii chemați nu sînt în stare să-și explice cauza acestei ciudate letargii, nici cât timp copilul va mai dormi. Se presupune că lanțeta care a servit la altoitul copilului n'a fost curată și a pricinuit astfel o stricare a sîngelui.

Soiul source. Regimentul de infanterie nr. 2, Alexandru I, împăratul Rusiei, în garnisonă la Brașov, a serbat la 1/13 august jubileul de 150 ani al existenței sale, cu iluminări, retragere cu muzică, reveille cu muzică, serviciu divin în liber și prin o excursiune la »Fântâna popii.» — *Universitari români* din monarhia noastră, mai ales cei din Ungaria și Transilvania, pregătesc un răspuns la memorandumul universitarilor maghiari. — *La Brașov* se va înființa în curînd un consulat român. — *Studentii români din Anvers* au trimis Asociațiunii transilvane, la adresa președintelui, suma de 181 franci, cât au colectat în anul trecut pentru scopurile Asociațiunii. — *Camera de comerț din Cernăuți* a adresat guvernului austriac o petițiune urgentă, în care cere ca să intervină pe lângă guvernul român, pentru înființarea unui consulat român la Cernăuți.

Necrolog. Emilia Florian, fiica dlui N. Florian paroc gr. or. în Racovița, lângă Sibău, a murit la 4 august în etate de 18 ani.

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. Escadra franceză la Kronstadt a fost salutată cu mare entuziasm de ruși; însuș țarul a vizitat escadra și a trimis o telegramă de felicitare președintelui republicii franceze Carnot, care a răspuns îndată pe cale telegrafică. Aceasta înfrățire demonstrativă este un răspuns la primirea ce flotta engleză a făcut la Fiume imperatului și regelui Francisc Iosif. — *Tropele italiene* vor face în septembrie manevre cu balonele prin aer și cu vapoarele afundătoare prin fundul mării, cu porumbii mesageri și cu câinii sentinele; regele Umberto va asista la toate aceste exerciții. — *În Polonia rusă* toate municipalitățile au primit ordinul să caute și să dea pe mâna poliției pe toți evreii cari n'au o autorizațiune specială din partea ministrului de interne, pentru ca apoi să fie espulsați. — *Studentii italieni din Turin* au adresat studenților universitari români din București, cari le-au trimis memorandumul lor, o scrisoare prin care făgăduiesc că vor lucra cu tot interesul, pe care îl poate deștepta în ei originea comună și afinitatea de rasă, pentru ca justele și sfintele aspirațiuni să fie deplin satisfăcute. — *În Elveția* s'a serbat în săptămâna trecută a șesea sută de ani dela întemeierea confederațiunii elvețiene.

Marocanii la Madrid. Din Madrid se anunță: Alaltă-ieri, pe la 1 după amieză, a sosit la Cadix Abd-el-Hamid, trimisul sultanului din Maroc. El aduse

pentru regele și regina mai multe cadouri între care sînt de remarcat doisprezece cai de rasă arabă, covore scumpe, pantofi, arme cu mănerele de argint sculptat, etc. Regina Spaniei va trimite la rîndul ei sultanului din Maroc, un serviciu de argint pentru ceai și cafea, revolvere, săbii și altele. În onoarea lui Abd-el-Hamid s'a dat la Cadix o serbare populară în care rolul principal l'a jucat »taurul de foc.« Taurul de foc numit în limba bască »ceczusco« e o piele de bou trasă peste un schelet ușor de lemn. În interiorul cîrnurilor sale enorme se află focuri de artificii și pe totă șirea spinărei îi sînt infipte tuburi din cari se revărsă o adevărată ploie de foc, când taurul e purtat prin mulțime. Trimișii marocani s'au amusat foarte mult la acest spectacol.

Testament omdat. Un testament curios a fost deschis zilele trecute, în filiala Băncii Naționale din Varșovia. În anul 1866, un anume Samlowitz depuse la bancă 20.000 de ruble și un plic pecetluit care trebuia să se deschidă la 15 iulie 1891. În plicul deschis la această dată se află un testament, prin care Samlowitz declară că lasă suma depusă împreună cu procentele ei, la acela din fii sei, care, în ziua deschiderii testamentului, va dovedi că are mai mulți copii de secș masculin. Se constată că doi din fii lui Tamlowitz au ramas flăcăi, al treilea are patru fiice și numai al patrulea are un singur fiu. Acesta din urmă deci va căpeta totă moștenirea.

Soiul străine. Dl dr. V. Babeș a fost prezentat zilele trecute de dr. Pasteur spre a fi ales membru corespondent al Academiei de științe din Paris; acesta candidatură a intrunit multe voturi, înse Academia, considerînd că dl Babeș este încă prea tiner, a ales pe un învățat grec; dl dr. Babeș este primul român care a fost propus academiei de științe franceze. — *Din Paris* se scrie, că dl dr. V. Babeș, care reprezintă România la congresul de tuberculosă de acolo, a fost ales între președinții de onoare ai acelu congres. — *Pictorul Giovanni Ximenes* din Roma a înbunit din cauză că regele n'a voit să-i cumpere colosalul tablou reprezentînd ultimele momente ale lui Victor Emanuel. — *Un congres al omenilor grași* din Silesia s'a ținut la Reidenbach; s'a constatat, că 60 de persoane cântăriau fiecare câte o sută de chilogramme; premiul l'a câștigat un domn de 143 de chilogramme; un porc gras fusese pus ca premiu. — *Vestitul inotator Fischer* din Anglia a făcut o adevărată minune inotînd unsprezece mile engleze în mare, fără ca să arate mare osteneală; el se prinde că va trece marea Manșei intrîgă, dela țermul englez până la cel francez, în not. — *Studentii universitari din Belgrad* și *Atena* vor trimite delegațiuni, care să asiste la congresul studenților români în Giurgiu, în luna lui septembrie. — *Faimosul dr. Koch*, cel cu lécul contra ofitei, a demisionat în totă tăcerea dela facultatea de medicină; el se va ocupa cu perfecționarea remediiului seu.

Călimdarul săptămânei.

Țiua sêpt.	Călimdarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dumin. 8 după Rusăli	Ev. dela Mateiu 14, gl. 7, a inv. 8		res. ap.
Duminecă	4 SS. 7 coconi din Efes	16 Rochus	4 57 7 10
Luni	5 M. Eusignie	17 Bertram	4 58 7 8
Mărți	6 (†) Schimb. la față	18 Agapitus	5 0 7 6
Mercuri	7 Mart. Dometie	19 Sebald	5 1 7 5
Joi	8 Mart. Emilian	20 (†) Stefan	5 2 7 3
Vineri	9 S. Ap. Matei	21 Rudolf	5 4 7 0
Sămbătă	10 Mart. Laurenti	22 Gustavina	5 6 7 58

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.